

Kvartalsrapport 2017

Storebrand Livsforsikring AS (urevidert)

Innhold

RESULTATUTVIKLING VIRKSOMHETSOMRÅDER

Storebrand Livsforsikring Konsern	3
Sparing	5
Forsikring	6
Garantert pensjon	7
Øvrig	9
Balanse, soliditet og kapitalforhold	10
Fremtidsutsikter	12

REGNSKAP/NOTER

Totalresultat Storebrand Livsforsikring Konsern.	14
Balanse Storebrand Livsforsikring Konsern	16
Oppstilling over endring i egenkapitalen Storebrand Livsforsikring Konsern	18
Kontantstrømoppstilling	19
Totalresultat Storebrand Livsforsikring AS	20
Balanse Storebrand Livsforsikring AS	22
Oppstilling over endring i egenkapitalen Storebrand Livsforsikring AS	24
Noter	25

Viktig opplysning

Dette dokumentet kan inneholde uttalelser om fremtidige forhold. Forhold av denne art er forbundet med en rekke risiko- og usikkerhetsmomenter ettersom de relaterer seg til fremtidige hendelser og omstendigheter, som kan være utenfor Storebrand-konsernets kontroll. På bakgrunn av dette kan Storebrand-konsernets fremtidige finansielle posisjon, prestasjoner og resultater i vesentlig grad avvike fra de planer, mål og forventninger angitt i slike uttalelser om fremtidige forhold. Viktige faktorer som kan forårsake et slikt avvik for Storebrand-konsernet omfatter, men er ikke begrenset til: (i) makroøkonomisk utvikling, (ii) endring i konkurranseklima, (iii) endring i regulatoriske rammebetingelser og andre statlige reguleringer og (iv) markeds-relatert risiko som endringer i aksjemarkeder, renter, valutakurser og utviklingen i finansielle markeder generelt. Storebrand-konsernet tar ikke ansvar for å oppdatere noen av uttalelsene om fremtidige forhold i dette dokumentet eller uttalelser om fremtidige forhold som foretas i enhver annen form. Dokumentet inneholder alternative resultatmål (APM) som definert av European Securities and Market Authority (ESMA). På Storebrand.com/ir ligger det en oversikt over APM brukt i finansiell rapportering.

Storebrand Livsforsikring konsern

Storebrand Livsforsikring AS er et heleiet datterselskap av det børsnoterte selskapet Storebrand ASA. For informasjon om Storebrand-konsernets resultat per 31.03.2017 vises det til Storebrand Konserns delårsrapport.

RESULTAT STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	2017		2016			1.1 - 31.3		Hele året
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2017	2016	2016
Fee og administrasjonsinntekter	743	754	775	728	781	743	781	3 038
Forsikringsresultat	191	192	197	153	147	191	147	689
Administrasjonskostnader	-604	-618	-623	-537	-634	-604	-634	-2 412
Driftsresultat	329	328	348	344	294	329	294	1 315
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	191	388	166	223	2	191	2	779
Resultat før amortisering	521	716	514	567	297	521	297	2 093

Resultat før amortisering ble NOK 521 mill. (297 mill.) i 1. kvartal 2017. Tall i parentes viser utviklingen i tilsvarende periode året før. Fee og administrasjonsinntektene er i 1. kvartal redusert med 4,9% sammenlignet med tilsvarende periode i 2016. Justert for valuta er reduksjonen på 1,7%. Det er inntektsreduksjonen innen de garanterte pensjonsprodukter som er i langsiktig avgang som preger utviklingen. Premiene for ikke-garantert sparing er NOK 3,7 mrd. i 1. kvartal, en økning på 1% fra samme periode i fjor.

Administrasjonskostnadene var i kvartalet NOK 604 mill. (634 mill.). Kostnadseffektiviseringen er oppnådd gjennom bemanningsreduksjoner, økt outsourcing og automatisering. Volumveksten innenfor segmentene Sparing og Forsikring fører til at en større del av kostnader allokteres til disse segmentene. Kostnadene i segmentet Garantert pensjon er tilsvarende redusert.

RESULTAT STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN – PER SEGMENT

(NOK mill.)	2017		2016			1.1 - 31.3		Hele året
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2017	2016	2016
Sparing	115	120	100	87	111	115	111	418
Forsikring	126	121	140	97	71	126	71	429
Garantert pensjon	201	492	126	237	15	201	15	870
Øvrig	78	-17	148	146	99	78	99	377
Resultat før amortisering	521	716	514	567	297	521	297	2 093

Segmentet Sparing fikk et resultat i 1. kvartal på NOK 115 mill. (111 mill.). Inntektsutviklingen drives av kundenes konvertering fra ytelses- til innskuddsbaserte pensjonsordninger samt høy konkurranse i markedet.

Segmentet Forsikring leverte et resultat i kvartalet på NOK 126 mill. (71 mill.). Det samlede risikoresultatet gir en skadeprosent i 1. kvartal på 72% (79%) og en combined ratio på 89% (94%).

Segmentet Garantert pensjon fikk et resultat på NOK 201 mill. (15 mill.) i 1. kvartal. Fee- og administrasjonsinntektene utvikler seg i tråd med at en stor del av bestanden er moden og i langsiktig avgang og er i kvartalet redusert med 11% sammenlignet med fjoråret.

I segmentet Øvrig inngår avkastningen i selskapsporteføljene som påvirkes av utviklingen i rentemarkedet.

KAPITALFORHOLD OG SKATT

Solvens II-regelverket ble innført 1. januar 2016. Målsettingen til Storebrand konsernet er en solvensmargin etter det nye regelverket på minimum 150% inkludert bruk av overgangsregler. Solvensmarginen for Storebrand konsern ble 159 % ved utgangen av 1. kvartal 2017 inklusiv overgangsregel. Uten overgangsregler er solvensmarginen 147%. Storebrand benytter standardmodell for beregning av Solvens II. I kvartalet har solvensmarginen uten overgangsregler styrket seg som følge av gode investeringsresultater, økt bufferkapital og tilbakeholdt overskudd. Overgangsregelen reduseres som følge av utfasing av overgangsregler for aksjer og svakt reduserte Solvens II forpliktelse.

Storebrand Livsforsikring AS har en solvensmargin etter overgangsregler på 210 % per 1. kvartal 2017 (uten overgangsregler er solvensmarginen beregnet til 196 %). Storebrand Livsforsikring Konsern har ikke lenger krav om å rapportere solvensmargin, kravet på konsolidert nivå gjelder Storebrand Konsern.

Skattekostnaden i 1. kvartal er estimert basert på en forventet effektiv skattesats for året 2017. Den effektive skattesatsen påvirkes av at konsernet driver virksomhet i land med ulik skattesats fra Norge, og varierer fra kvartal til kvartal avhengig av de enkelte juridiske enhetenes bidrag til konsernresultatet. Den effektive skattesatsen er beregnet til å ligge mellom 18-22% for året.

OPPRESERVERING FOR ØKT FORVENTET LEVEALDER

I 4. kvartal 2015 besluttet Storebrand å belaste det gjenværende estimerte direkte resultatbidraget til økt forventet levealder. Den resterende reservestyrkingen ventes dekket av avkastnings- og risikooverskudd og bortfall av overskuddsdeling. Kundeavkastningen har vært god i 1. kvartal. Oppreservering for økt levealder forventes avsluttet i 2017.

MARKED OG SALGSUTVIKLING

Midler til forvaltning i Unit Linked i Norge har økt med NOK 12,6 mrd. (23%) fra 1. kvartal 2016. Veksten er drevet av premieinnbetalinger på eksisterende kontrakter, avkastning og konvertering fra ytelsesordninger.

Det er godt salg av spareprodukter. Storebrand lykkes med salg av privatmarkedsprodukter til ansatte med tjenestepensjon i Storebrand. I Norge er Storebrand markedsleder innenfor Unit Linked med 34% markedsandel av brutto forfalt premie.

I SPP har kundenes midler har økt med SEK 10,1 mrd (15 %) i 1. kvartal og SEK 13,9 mrd (20 %) siste år.

Sparing

Økt volum gir økte inntekter

Sparing består av produkter som omfatter sparing til pensjon, uten eksplisitte rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon og tilsvarende fondsbaserte produkter i Norge og Sverige.

SPARING

(NOK mill.)	2017		2016			1.1 - 31.3		Hele året
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2017	2016	2016
Fee og administrasjonsinntekter	369	353	347	323	355	369	355	1 378
Administrasjonskostnader	-253	-232	-248	-244	-242	-253	-242	-966
Driftsresultat	116	121	99	79	113	116	113	412
Finansposter og risikoresultat liv og pensjon	-1	-1		9	-2	-1	-2	6
- Risikoresultat liv og pensjon	-1	-1		8	-2	-1	-2	6
Resultat før amortisering	115	120	100	87	111	115	111	418

RESULTAT

Sparing oppnådde et resultat på NOK 115 mill. (111 mill.) i 1. kvartal. Fee og administrasjonsinntektene er i kvartalet 4% høyere enn tilsvarende periode i fjor. Justert for valuta er økningen i inntektene på 8 % for 1. kvartal.

Inntektsvekst som drives av kundenes konvertering fra ytelses- til innskuddsbaserte pensjonsordninger i kombinasjon med nysalg og økte sparesatser. For de norske unit linked produktene bidrar økt konkurranse til marginpress, mens det i den svenske virksomheten er et relativt stabilt marginbilde.

Driftskostnadene i segmentet har økt i kvartalet som følge av økt aktivitet innenfor salg og marked. Dette gir høyere allokerte kostnader for området og lavere allokerte kostnader til garantert pensjon.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Premiene for ikke-garantert sparing er NOK 3,7 mrd. i 1. kvartal, en økning på 1 % fra samme periode i fjor. Samlede reserver innenfor Unit Linked har steget med 17% siste år og utgjør NOK 147 mrd. ved utgangen av kvartalet. Midler til forvaltning i Unit Linked i Norge har økt med NOK 12,6 mrd. (23%) fra 1. kvartal 2016. Veksten er drevet av premieinnbetalinger på eksisterende kontrakter, avkastning og konvertering fra ytelsesordninger. I Norge er Storebrand markedsleder innenfor Unit Linked med 34% markedsandel av brutto forfalt premie.

I det svenske markedet er SPP femte største aktør innenfor segmentet øvrig tjenstepensjon, med en markedsandel på 9,1% målt etter premieinntekter fra Unit Linked. Kundenes midler har økt med SEK 10,1 mrd (15%) i 1. kvartal og SEK 13,9 mrd (20%) siste år.

NØKKELTALL SPARING

(NOK mill.)	2017		2016		
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal
Unit Linked-reserver	147 311	139 822	131 571	127 876	125 434
Unit Linked-premier	3 716	3 466	3 444	3 541	3 693

Forsikring

God underliggende risikoutvikling og redusert vekst som følge av nytt uføreprodukt

I Forsikring inngår personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

FORSIKRING

(NOK mill.)	2017		2016		1.1 - 31.3		Hele året	
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2017	2016	2016
Forsikringsresultat	191	192	197	153	147	191	147	689
- Premier for egen regning	673	689	690	693	687	673	687	2 759
- Erstatninger for egen regning	-482	-496	-493	-540	-540	-482	-540	-2 070
Administrasjonskostnader	-117	-114	-107	-90	-107	-117	-107	-418
Driftsresultat	74	78	90	63	40	74	40	271
Finansposter og risikoresultat liv og pensjon	53	43	50	34	31	53	31	158
- Finansresultat	53	43	50	34	31	53	31	158
Resultat før amortisering	126	121	140	97	71	126	71	429

RESULTAT

Forsikring har i 1. kvartal et resultat før amortisering på NOK 126 mill. (71 mill.). I 1. kvartal ble combined ratio 89% (94%).

Det samlede risikoresultatet gir en skadeprosent på 72% (79%) i 1. kvartal. Personalforsikring leverer et godt resultat som følge av høye finansinntekter og lavere skadeprosent enn fjoråret. Kollektiv uførepensjon har bedre lønnsomhet enn fjoråret. Markedet for innskuddspensjon er svært konkurranseutsatt og pris på uførepensjon er en viktig konkurranseparameter. Personforsikring opprettholder en god lønnsomhet med en marginal bestandsvekst.

Kostnadsprosenten endte på 17% (15%) i 1. kvartal. I tråd med plan har økte vekstambisjoner ført til høyere allokerte kostnader for forsikringsområdet.

Investeringsporteføljen til Forsikring utgjør NOK 5,4 mrd., som i hovedsak er plassert i rentepapirer med kort og mellomlang durasjon. Midlene har hatt god avkastning i kvartalet.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Premieinntektene for egen regning var NOK 673 mill. (687 mill.) i 1. kvartal.

For risikodekningene tilknyttet innskuddspensjon i Norge er veksten drevet av konvertering fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon. Det nye regelverket for uførepensjon, som trådte i kraft 1.1.2016, har medført redusert premievolum.

FORSIKRINGSPREMIER (ÅRLIG)

(NOK mill.)	2017		2016		
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal
Person liv *	635	632	629	626	623
Gruppeliv **	874	896	908	890	901
Pensjonsrelatert uføreforsikring***	1 185	1 297	1 268	1 253	1 204
Bestandspremie	2 694	2 824	2 805	2 769	2 728

* Individuell livs- og ulykkesforsikring ** Gruppe ulykkes-, yrkesskadeforsikring *** ITP risikopremie Norge og uførerisiko Sverige

NØKKELTALL	2017		2016		
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal
Skadeprosent	72 %	72 %	71 %	78 %	79 %
Kostnadsprosent	17 %	17 %	15 %	13 %	15 %
Combined ratio	89 %	89 %	87 %	91 %	94 %

Garantert pensjon

Inntektsreduksjon i tråd med strategi og bestandsutvikling. Positiv netto overskuddsdeling og risikoresultater i kvartalet.

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital – og pensjonsforsikring.

GARANTERT PENSJON

(NOK mill.)	2017		2016			1.1 - 31.3		Hele året
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2017	2016	2016
Fee og administrasjonsinntekter	358	376	403	383	404	358	404	1 566
Administrasjonskostnader	-221	-260	-257	-192	-271	-221	-271	-981
Driftsresultat	137	116	146	191	132	137	132	585
Finansposter og risikoresultat liv og pensjon	64	376	-20	46	-117	64	-117	284
- Risikoresultat liv og pensjon	34	-13	-18	-10	4	34	4	-37
- Netto overskuddsdeling	30	389	-2	57	-122	30	-122	322
Resultat før amortisering	201	492	126	237	15	201	15	870

RESULTAT

Garantert Pensjon oppnådde et resultat før amortisering og oppreservering langt liv på NOK 201 mill. (15 mill.) i 1. kvartal 2017.

Fee- og administrasjonsinntektene utvikler seg i tråd med at en stor del av bestanden er moden og i langsiktig avgang. Inntektene var NOK 358 mill. (404 mill.) i 1. kvartal. Dette tilsvarer en reduksjon i 2017 på 11% sammenlignet med samme kvartal i fjor.

Driftskostnadene reduseres som følge av at området er i langsiktig avvikling og utgjør NOK 221 mill. (NOK 271 mill.) i kvartalet.

Risikoresultatet utgjorde NOK 34 mill. (4 mill.) i 1. kvartal. Risikoresultat er generert i den svenske virksomheten og er drevet av positiv dødelighetsutvikling sammenlignet med tariff. Risikoresultatet i den norske virksomheten er begrenset som følge av reservestyrking med bakgrunn i innføring av ny kollektiv uførepensjon og den generelle uføreutviklingen i bestanden.

Resultat fra overskuddsdeling og utlånstap består av overskuddsdelings- og finansielle effekter. Resultatet ble NOK 30 mill. (minus 122 mill.) i 1. kvartal 2017. Resultatet er generert i den svenske virksomheten og er i kvartalet drevet av god utvikling i aksje-, eiendoms- og kredittporteføljene. I den norske virksomheten prioriteres buffer- og reservebygging fremfor overskuddsdeling mellom kunder og eiere.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

De fleste produktene er lukket for nysalg og kundenes valg av overgang fra garanterte til ikke-garanterte produkter er i tråd med konsernets strategi. Kundereserver for garantert pensjon utgjorde pr. 1. kvartal NOK 261 mrd. som er en reduksjon på om lag 5 mrd. siden 1. kvartal 2016. Samlede premieinntekter for garantert pensjon (eksklusiv flytting) var NOK 2,0 mrd. (2,7 mrd.) i 1. kvartal som er reduksjon på 28 %.

I den norske virksomheten er fripoliser den eneste garanterte porteføljen i vekst og utgjør pr. 1. kvartal NOK 121 mrd., en økning på NOK 12 mrd. siden 1. kvartal i 2016, som tilsvarer 11 %. Fra og med

4. kvartal 2014 ble kundene tilbudt å konvertere fra tradisjonelle fripoliser til fripoliser med investeringsvalg. Fripoliser med investeringsvalg, som inngår i segmentet Sparing, utgjør pr. 1. kvartal NOK 5,8 mrd. Reservene for ytelsespensjon i Norge utgjør NOK 42 mrd. ved utgangen av 1. kvartal, en nedgang på NOK 9 mrd. siden utgangen 1. kvartal 2016.

Garanterte porteføljer i den svenske virksomheten utgjør NOK 83 mrd. pr. 1. kvartal som tilsvarer en reduksjon på NOK 7 mrd. siden 1. kvartal 2016. Nedgangen skyldes i stor grad vekslingskurs NOK/SEK.

NØKKELTALL GARANTERT PENSJON

(NOK mill.)	2017		2016		
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal
Garanterte reserver	261 148	258 723	261 547	265 300	265 931
Garanterte reserver i % of totale reserver	63,9 %	64,9 %	66,5 %	67,5 %	67,9 %
Overføring av garanterte reserver	541	245	239	621	2 200
Bufferkapital i % av kundefond Storebrand	5,4 %	5,7 %	5,6 %	6,3 %	5,9 %
Bufferkapital i % av kundefond SPP	6,7 %	6,7 %	6,7 %	6,3 %	6,6 %

Øvrig

Under kategorien Øvrig rapporteres resultatet i selskapsporteføljene og mindre datterselskap i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår blant annet resultatet knyttet til virksomheten BenCo.

ØVRIG RESULTAT

(NOK mill.)	2017		2016			1.1 - 31.3	Hele året	
	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	2017	2016	2016
Fee og administrasjoninntekter	16	25	25	22	22	16	22	94
Administrasjonskostnader	-13	-12	-12	-10	-14	-13	-14	-48
Driftsresultat	3	13	13	12	8	3	8	46
Finansposter og risikoresultat liv og pensjon	75	-29	136	134	91	75	91	331
- Risikoresultat liv og pensjon	2	-11		-4	22	2	22	7
- Finansresultat	73	-18	141	140	69	73	69	333
- Netto overskuddsdeling		-1	-6	-2				-9
Resultat før amortisering	78	-17	148	146	99	78	99	377

Fee- og administrasjoninntektene er knyttet til BenCos virksomhet som er i langsiktig avgang.

Finansresultatet i segment Øvrig inkluderer selskapsporteføljene i SPP og Storebrand Livsforsikring samt netto resultat for datterselskap.

Storebrand Livsforsikring konsern er finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og ansvarlig lån. Med rentenviået per utgangen av 1. kvartal forventes det om lag NOK 100 mill. i rentekostnader per kvartal.

Selskapsporteføljene i det norske og svenske livselskapet utgjorde NOK 22,4 mrd. ved utgangen av 1. kvartal.

Investeringene er i første rekke i rentebærende papirer i Norge og Sverige med kort løpetid. I kvartalet fikk den norske selskapsporteføljen en avkastning på 0,52%. Den svenske selskapsporteføljen ga svak negativ avkastning som følge av det vedvarende lave rentenivået i Sverige.

Balanse, soliditet og kapitalforhold

Kontinuerlig overvåking og aktiv risikostyring er et kjerneområde i Storebrands virksomhet. Risiko og soliditet følges både opp på konsernnivå og i de juridiske selskapene. Regulatoriske krav til soliditet og risikostyring følger i stor grad juridiske enheter. Avsnittet er derfor delt inn i juridiske enheter.

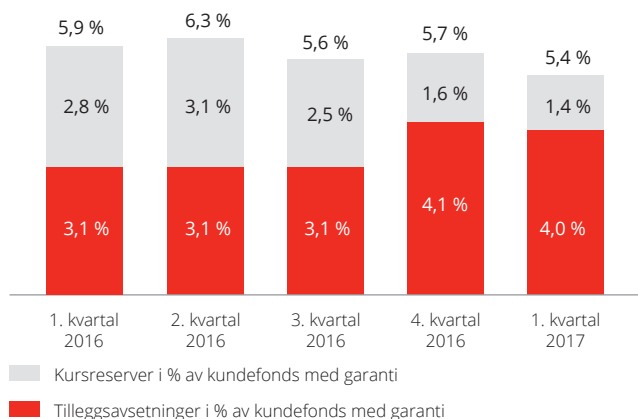
STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Soliditetskapitalen¹⁾ utgjorde NOK 58,8 mrd. ved utgangen av 1. kvartal 2017, en økning på NOK 1,6 mrd. i 1. kvartal. Endringen i kvartalet skyldes positivt resultat, økte kundebuffer i svensk virksomhet og reduksjon av kundebuffer i norsk virksomhet.

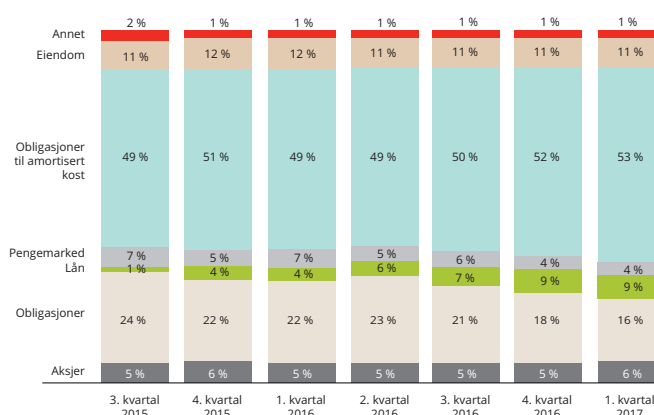
STORBRAND LIVSFORSIKRING AS

Kursreguleringsfondet er i 1. kvartal redusert med NOK 0,4 mrd. og utgjør NOK 2,3 mrd. ved utgangen av 1. kvartal 2017. Tilleggsavsetningene er i kvartalet uendret og utgjør NOK 6,8 mrd. ved utgangen av 1. kvartal 2017. Oververdi på anleggsobligasjoner og utlån som vurderes til amortisert kost er undret siden årsskiftet og utgjør NOK 8,8 mrd. per 1. kvartal. Oververdi på obligasjoner og utlån til amortisert kost er ikke innregnet i regnskapet.

KUNDEBUFFERE

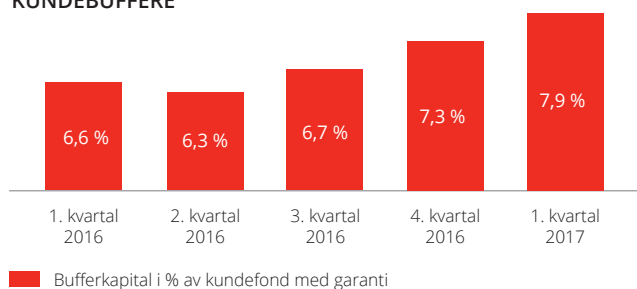
ALLOKERING GARANTERTE KUNDEMIDLER

Kundemidler er økt med NOK 4,0 mrd. i 1. kvartal som følge av positiv avkastning. Kundemidler utgjorde NOK 246 mrd. ved utgangen av 1. kvartal 2017. Kundemidler innenfor ikke-garantert Sparing er økt med NOK 2,7 mrd. i 1. kvartal. Garanterte kundemidler er økt med NOK 1,3 mrd. i 1. kvartal.

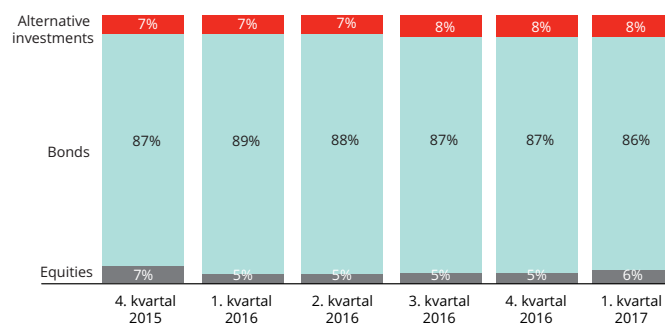
¹⁾ Består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, risikoutjevningfond, kursreserver obligasjoner og utlån til amortisert kost, tilleggsavsetning, villkorad återbäring og opptjent resultat.

SPP KUNDEBUFFERE

Bufferkapitalen utgjorde SEK 6,4 mrd. (5,5 mrd.) pr. 1. kvartal.

ALLOKERING GARANTERTE KUNDEMIDLER SPP

Totalt forvaltet kapital i SPP er SEK 166 mrd. Det tilsvarer en reduksjon på 2,2 % sammenliknet med 4. kvartal 2016. For kundemidler innenfor ikke garantert sparing var forvaltet kapital NOK 82,6 mrd i 1. kvartal som tilsvarer en økning på 4,8 % sammenliknet med 4. kvartal 2016.

Fremtidsutsikter

RESULTATUTVIKLING

Storebrand er markedsleder innenfor salg av pensjonsløsninger til norske bedrifter. Innskuddspensjonsordninger er den dominerende løsningen for pensjonssparing i Norge. Markedet for innskuddspensjon er i vekst og Storebrands reserver innfor Unit Linked økte med 23 % fra 1. kvartal 2016. Storebrand har også en sterk utfordrerrolle innenfor salg av pensjonsløsninger til svenske bedrifter og Unit Linked reserver i SPP har økt med 13 % fra 1. kvartal 2016. Det er forventet god vekst i salg av innskuddspensjon fremover. Det jobbes med å styrke lønnsomheten innenfor dette området.

Fordelsprogram for ansatte i bedrifter som har pensjonsordning i Storebrand er et viktig satsingsområde fremover. Konkurransen i markedet har ført til marginpress innenfor Sparing og Forsikring segmentene som stiller krav til kostnadsreduksjoner og tilpasninger i distribusjon og produktløsninger for å oppnå fortsatt lønnsom vekst. For å realisere ambisjonene innenfor personmarkedet må salget økes fremover.

Segmentet Garantert pensjon er i en langsiktig utvikling og samlede reserver for garantert virksomhet synker. Det er imidlertid fortsatt vekst i reservene knyttet til fripoliser som følge av at bedrifter velger å konvertere gamle ytelsesordninger til innskuddsordninger. Fremover forventes veksten i fripoliser å avta og det vil være en flat utvikling i reserver over flere år før reservene begynner å falle. Fripolisebestanden bidrar i begrenset grad til konsernets resultat med dagens rentenivå. Garanterte reserver utgjør en stadig mindre andel av konsernets samlede pensjonsreserver og var ved utgangen av kvartalet på 64 %.

Det er målsatt at samlede nominelle kostnader skal være lavere i 2018 sammenlignet med nivået ved utgangen av 2015. Storebrand vil fortsatt gjøre utvalgte investeringer i vekst. Partnerskapet med Cognizant forventes å gi reduserte kostnader for konsernet de neste årene.

MARKEDSUTVIKLING

Norsk tiårig rente har falt med ca. 0,1 prosentpoeng i første kvartal. Svenske tiårige renter er omtrent uendret i første kvartal. Renteoppgangen i USA og EU fra i høst har stoppet opp og nivået på tiårige renter i disse landene er noe lavere enn ved årsskiftet.

Federal Reserve satte opp styringsrenten i mars og den kortsiktige markedsrenten i USA er nå ca. 0,8 %. Det forventes at sentralbankens program for kjøp av rentepapirer gradvis reduseres fremover. Vi har ikke sett en tilsvarende oppgang i Europa og renten her er fortsatt negativ på ca. -0,7 %.

Finanssektoren preges av en svak kapitalisering av enkelte europeiske banker i kombinasjon med svekkede kredittporteføljer. Myndighetene har gjennomført tiltak i flere land for å avhjelpe situasjonen i enkelte utsatte banker. Deutsche Bank gjennomførte en egenkapitalemisjon i første kvartal.

RISIKO

Markedsrisiko er konsernets største risiko. I styrets ORSA prosess er spesielt utviklingen i rentenivå, kredittpåslag, aksje- og eiendomsverdier vurdert til å være de største risikoene som påvirker konsernets solvens. Storebrand har tilpasset seg det lave rentenivået gjennom bygging av bufferkapital. Over tid vil nivået på den årlige rentegarantien reduseres. På lang sikt vil et vedvarende lavt rentenivå være en risiko for at produkter med høye rentegarantier går med underskudd og det er derfor viktig å kunne oppnå en avkastning som overgår rentegarantien i produktene. Storebrand har derfor tilpasset aktivisiden ved å bygge en robust portefølje med obligasjoner til amortisert kost for å oppnå den garanterte renten. Av forsikringsrisiko er økt forventet levealder og utviklingen i uføre de faktorene som påvirker solvensen mest. Operasjonell risiko følges tett opp og vil også kunne ha en vesentlig effekt på solvensen.

SOLVENS II - ULTIMATE FORWARD RATE

EIOPA offentliggjorde 6. april endringer i den langsiktige likevektsrenten (Ultimate Forward Rate) som sammen med markedsrenter bestemmer diskonteringsrenten for forsikringsforpliktelsene i Solvens II. For NOK innebærer endringen at UFR reduseres fra 4,2 % til 3,65 %. Reduksjonen fases gradvis inn, med maks 15 basispunkter pr år. UFR for 2018 blir dermed 4,05 %. Reduksjonen var ventet. Det forventes en reduksjon i solvensmarginen før overgangsordningen på 8 prosentpoeng gradvis frem mot 2021 som følge av dette. Deler av reduksjonen vil kompenseres av økt overgangsordning. På den annen side blir avkastningskravet på våre investeringer også lavere, og det blir lettere å møte utviklingen i forpliktelsene over tid. Solvensposisjonen forventes dermed å styrkes over tid, etter den umiddelbare svekkelsen.

HØRING OM ENDRINGER I SOLVENS II-STANDARDMODELLEN

Utredningen "Egen pensjonskonto og andre tilpasninger i privat tjenesEIOPA har gjennomført en høring om endringer i standardmodellen for beregning av kapitalkrav. Målsetningen er å 1) sikre at kapitalkravene står i forhold til reell risiko, 2) sikre konsistent behandling mellom land, og 3) forenkling. Blant temaene som vurderes er bl. a. eksponering mot regionale og lokale myndigheter, kalibrering av dødelighetsrisiko, mulighet for å benytte selskapspecifikke parametere for livsforsikring, valutarisiko på gruppenivå, renterisiko, risikoreduserende effekt av utsatt skatt og risikomargin.

REGJERINGEN VIL OPPHEVE INVESTERINGSBEGRENSNINGER

Finansdepartementet har bedt Finanstilsynet utarbeide et høringsnotat med forslag om awikling av bestemmelsen i finansforetaksloven om at forsikringsselskaper ikke kan eie mer enn 15 % av andre virksomheter ("forsikringsfremmed virksomhet"). Det vises til at Solvens II har redusert behovet for slike bestemmelser. Departementet ønsker også å legge til rette for økt bruk av pensjonskapital i norske infrastrukturprosjekter.

AKSJESPAREKONTO OG FONDSKONTO

Aksjesparekonto forventes innført fra 1. juli 2017. Ordningen innebærer at enkeltpersoner kan handle aksjer og aksjefond innenfor rammen av en aksjesparekonto. Gevinster blir først skattepliktige når midler tas ut av aksjesparekontoen.

Finansdepartementet har sendt forslag til forskrifter om aksjesparekonto på høring. Det er lagt til grunn en overgangsperiode ut 2017, hvor eksisterende aksjer og aksjefond kan flyttes inn i en aksjesparekonto uten at dette utløser gevinstbeskatning. Departementet vil vurdere å forlenge overgangsperioden.

Et forslag om endringer skattereglene for fondskonto har vært på høring. Departementet har foreslått endringer, slik at fondskonto med forsikringselement under 150 % av saldo vil likebehandles med verdipapirfond. Fondskonto, med forsikringselement ned til 101 % av saldo, har hittil hatt lavere gevinstskatt enn verdipapirfond.

EGEN PENSJONSKONTO

Regjeringens utredning om egen pensjonskonto ble lagt frem før jul. Det er ennå ikke klart hvordan denne blir fulgt opp, men LO har i et brev til regjeringen 27. februar gjort det klart at de ønsker egen pensjonskonto, og bedt at regjeringen snarest fremmer forslag med utgangspunkt i utredningen.

NHO foreslo å innføre pensjonskonto i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2014. Spørsmålet har blitt uredet først av partene og deretter av regjeringen. På bakgrunn av partenes engasjement vurderer vi det som sannsynlig at det vil arbeides videre med en slik reform frem mot hovedoppgjøret våren 2018.

INGEN FINANSSKATT I SVERIGE

Den svenske regjeringen har konkludert med at det ikke innføres en finansskatt på 15 % av lønnsgrunnlaget i finansielle foretak. I stedet foreslås det å øke bankenes avgift til resolusjonsreserve fra 0,09 til 0,125 %. Dette får ikke betydning for SPP.

KAPITALSTYRING

Solvensgraden for Storebrand konsern uten overgangsregler ved utgangen av første kvartal var 147 %. Solvensnivået viser at konsernet er robust for virksomhetens risiko. Det er ventet en gradvis forbedring i den underliggende solvensmarginen i årene som kommer. Dette skyldes i hovedsak avslutningen av reservestyrking for økt levealder, forventet resultatskapning i konsernet og redusert kapitalkrav fra garantert virksomhet. Reservestyrkingen for økt levealder forventes avsluttet i 2017.

Lysaker, 26. april 2017

Styret i Storebrand Livsforsikring AS

Storebrand Livsforsikring konsern

Totalresultat

(NOK mill.)	1. kvartal		Året
	2017	2016	2016
Teknisk regnskap for livsforsikring			
Forfalte premier, brutto	6 733	7 617	23 433
Avgitte gjenforsikringspremier	-22	-41	-127
Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	581	451	1 454
Premieinntekter for egen regning	7 293	8 027	24 760
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	60	37	150
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	1 248	1 853	8 517
Netto driftsinntekt fra eiendom	222	246	897
Verdiendringer på investeringer	1 277	1 839	1 179
Realisert gevinst og tap på investeringer	1 073	1 259	3 389
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	3 881	5 234	14 132
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7	4	17
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	-6	-5	625
Netto driftsinntekt fra eiendom	25	20	83
Verdiendringer på investeringer	4 859	-3 320	8 552
Realisert gevinst og tap på investeringer	505	341	1 036
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	5 390	-2 960	10 313
Andre forsikringsrelaterte inntekter	435	499	2 013
Utbetalte erstatninger brutto	-4 539	-4 478	-18 007
Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	3	2	18
Overført premiereserve med videre til andre selskaper	-2 896	-2 997	-6 101
Erstatninger for egen regning	-7 432	-7 472	-24 090
Til/fra premiereserve, brutto	-151	-4 105	-3 743
Endring i tilleggsavsetninger	35	187	-1 490
Endring i kursreguleringsfond	362	-193	1 836
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	-18	-3	-11
Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	-23	-29	-34
Endring villkorad återbäring	-515	2 249	1 126
Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper	-3		2
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-312	-1 894	-2 314
Endring i premiereserve	-6 349	511	-19 352
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-6 349	511	-19 352
Overskudd på avkastningsresultatet			-501
Annen tilordning av overskudd		1	-263
Ufordelte overskuddsmidler	-1 586	-964	
Midler tilordnet forsikringskontraktene	-1 586	-964	-765
Forvaltningskostnader	-98	-97	-397
Salgskostnader	-167	-196	-706
Endring i forskuddsbetalte direkte salgskostnader	2	-10	
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inklusive provisjoner for mottatt gjenforsikring)	-361	-348	-1 415
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-624	-651	-2 518
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-224	-97	-451
Resultat av teknisk regnskap	472	231	1 728

Storebrand Livsforsikring konsern

Totalresultat forts.

(NOK mill.)	1. kvartal		Året
	2017	2016	2016
Ikke-teknisk regnskap			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	-3	5	24
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	85	78	322
Netto driftsinntekt fra eiendom		-3	10
Verdiendringer på investeringer	58	58	287
Realisert gevinst og tap på investeringer	49	-10	124
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	189	128	768
Andre inntekter	97	144	277
Forvaltningskostnader	-8	-7	-29
Andre kostnader	-324	-303	-1 047
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-332	-310	-1 075
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-46	-38	-31
Resultat før skattekostnad	426	194	1 697
Skattekostnad	-75	-70	-196
Resultat før andre resultatkomponenter	351	123	1 501
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte	-3	-7	-79
Endring verdireguleringsreserve egne bygg	94	22	205
Gevinst/tap kontantstrømssikring	-5	-9	-60
Justering av forsikringsforpliktelse	-94	-22	-205
Skatt på andre resultatkomponenter			19
Sum resultatkomponenter som ikke senere kan reklassifiseres over resultatet	-9	-16	-120
Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet	108	-238	-783
Sum resultatkomponenter som senere kan reklassifiseres over resultatet	108	-238	-783
Sum andre resultatkomponenter	99	-255	-902
Totalresultat	450	-131	598
Resultat kan henføres til:			
Andel av resultat til aksjonær	347	117	1 482
Andel av resultat til minoritet	4	6	19
Totalresultat kan henføres til:			
Andel av totalresultatet til aksjonær	445	-136	12
Andel av totalresultatet til minoritet	5	5	

Storebrand Livsforsikring konsern

Balanse

(NOK mill.)	31.3.2017	31.3.2016	31.12.16
Eiendeler			
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Goodwill	769	814	757
Andre immaterielle eiendeler	3 721	4 363	3 753
Sum immaterielle eiendeler	4 489	5 177	4 510
Investerings eiendommer	51	51	51
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	252	251	265
Utlån til amortisert kost	1	1	1
Obligasjoner til amortisert kost	3 173	2 686	2 868
Bankinnskudd til amortisert kost	584	2 749	146
Aksjer og andeler til virkelig verdi	81	78	103
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	22 793	19 903	23 172
Finansielle derivater til virkelig verdi	984	1 206	932
Sum investeringer	27 918	26 926	27 538
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	798	1 174	481
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	10	8	9
Fordringer med konsernselskaper	67	64	61
Andre fordringer	3 631	4 794	2 016
Sum fordringer	4 505	6 040	2 567
Anlegg og utstyr	465	457	458
Kasse, bank	1 806	2 951	2 769
Eiendeler ved skatt	237	474	312
Andre eiendeler betegnet etter sin art	778	782	766
Sum andre eiendeler	3 285	4 665	4 306
Aktiverte salgskostnader	511	535	502
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	158	138	101
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	669	673	603
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	40 866	43 481	39 524
Eiendeler i kundeporteføljene			
Investerings eiendommer	22 141	19 963	22 050
Eierbenyttet eiendom	2 689	2 706	2 702
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	1 711	1 633	1 718
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	38	40	37
Obligasjoner holdt til forfall	15 688	15 894	15 644
Obligasjoner til amortisert kost	83 183	71 746	79 378
Utlån til amortisert kost	17 548	7 634	16 628
Bankinnskudd til amortisert kost	3 818	7 907	4 159
Aksjer og andeler til virkelig verdi	19 969	18 150	19 329
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	110 914	138 274	113 976
Finansielle derivater til virkelig verdi	3 072	4 678	3 548
Utlån til virkelig verdi	2 462		2 346
Sum investeringer i kollektivporteføljen	283 232	288 624	281 515
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen	106	113	106

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring konsern

Balanse forts.

(NOK mill.)	31.3.2017	31.3.2016	31.12.16
Investeringseiendommer	2 584	1 986	2 060
Eierbenyttet eiendom	194	173	161
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	217	181	200
Utlån til amortisert kost	833		100
Bankinnskudd til amortisert kost	290	390	216
Aksjer og andeler til virkelig verdi	116 788	96 718	110 087
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	27 975	26 741	27 358
Finansielle derivater til virkelig verdi	17	557	73
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	148 897	126 746	140 255
Sum eiendeler i kundeporteføljene	432 235	415 483	421 876
Sum eiendeler	473 102	458 964	461 400
Egenkapital og forpliktelser			
Aksjekapital	3 540	3 540	3 540
Overkurs	9 711	9 711	9 711
Sum innskutt egenkapital	13 251	13 251	13 251
Risikoutjevningfond	139	137	140
Annen opptjent egenkapital	10 739	9 593	10 290
Minoritetens andel av egenkapitalen	120	127	114
Sum opptjent egenkapital	10 998	9 857	10 545
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 099	2 808	2 098
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	3 628	3 207	3 742
Fondsobligasjoner	1 503	1 503	1 504
Sum ansvarlig lånekapital mv.	7 230	7 519	7 344
Premiereserve	260 803	266 717	259 661
Tilleggsavsetninger	6 814	5 090	6 794
Kursreguleringsfond	2 321	4 713	2 684
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	2 550	2 528	2 671
Villkorad återbäring	7 840	7 034	7 241
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	1 586	964	
Andre tekniske avsetninger	707	685	684
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser	282 620	287 732	279 734
Premiereserve	148 589	126 951	141 162
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje	148 589	126 951	141 162
Pensjonsforpliktelser	96	216	96
Forpliktelser ved skatt	175	192	175
Andre avsetninger for forpliktelser	3	-74	3
Sum avsetninger for forpliktelser	274	334	274
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	1 367	1 159	1 204
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	27	16	44
Finansielle derivater	1 967	844	1 985
Forpliktelser til konsernselskaper	15	17	60
Andre forpliktelser	6 271	10 729	5 252
Sum forpliktelser	9 648	12 765	8 545
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	492	556	544
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	492	556	544
Sum egenkapital og forpliktelser	473 102	458 964	461 400

Storebrand Livsforsikring konsern

Oppstilling over endring i egenkapital

(NOK mill.)	Majoritetens andel av egenkapitalen						Total egenkapital
	Aksjekapital	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Risiko-utjevning-fond	Annen opptjent egenkapital	Minoritet	
Egenkapital 31.12.2015	3 540	9 711	13 251	142	9 724	576	23 693
Resultat før andre resultatkomponenter				-5	122	6	123
Sum øvrige resultatkomponenter					-253	-2	-255
Totalresultat for perioden				-5	-131	5	-131
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Fraregning minoritet						-453	-453
Egenkapital 31.3.2016	3 540	9 711	13 251	137	9 593	127	23 108
Resultat før andre resultatkomponenter				-2	1 484	19	1 501
Sum øvrige resultatkomponenter					-896	-7	-902
Totalresultat for perioden				-2	588	12	598
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Avgitt konsernbidrag/utbytte					-17	-14	-31
Fraregning minoritet						-459	-459
Andre					-5		-5
Egenkapital 31.12.2016	3 540	9 711	13 251	140	10 290	114	23 796
Resultat før andre resultatkomponenter				-1	348	4	351
Sum øvrige resultatkomponenter					99	1	99
Totalresultat for perioden				-1	446	5	450
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Andre					2		3
Egenkapital 31.3.2017	3 540	9 711	13 251	139	10 739	119	24 249

Storebrand Livsforsikring

Kontantstrømoppstilling 1. januar - 31. mars

Storebrand Livsforsikring konsern			Storebrand Livsforsikring AS	
2016	2017	(NOK mill.)	2017	2016
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
8 999	6 396	Netto innbetalinger forsikring	4 743	5 425
-4 674	-4 385	Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-2 356	-2 622
-2 547	-2 315	Netto inn-/utbetalinger ved flytting	-2 218	-2 149
-695	-343	Netto endring forsikringsforpliktelse	-74	-385
499	435	Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	127	111
-97	-224	Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-214	-84
-616	-615	Utbetalinger til drift	-345	-345
3 241	-1 488	Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	-735	759
4 111	-2 539	Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler	-1 073	709
-1 616	-1 000	Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	-1 653	-1 616
1 722	3 131	Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer	2 103	4 338
3 267	-293	Netto inn-/utbetalinger vedrørende eiendomsinvesteringer		
-4 170	440	Netto endring bankinnskudd forsikringskunder	499	-2 060
-797	2 278	Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	949	662
3 314	-261	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-123	1 371
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
		Netto inn/utbetalinger ved kjøp/salg av tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		1 847
-31	-15	Netto inn/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	-2	-4
-31	-15	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2	1 843
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-41	-236	Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-236	-41
-41	-236	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-236	-41
3 242	-512	Netto kontantstrøm i perioden	-361	3 174
4 039	-2 790	- herav netto kontantstrøm i perioden før finansielle eiendeler	-1 310	2 512
3 242	-512	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-361	3 174
2 411	2 915	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	1 787	1 234
47	-14	Valutaomregningsdifferanse i NOK		
5 700	2 389	Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt	1 427	4 408

Storebrand Livsforsikring AS

Totalresultat

(NOK mill.)	1. kvartal		Året
	2017	2016	2016
Teknisk regnskap for livsforsikring			
Forfalte premier, brutto	5 058	5 779	16 589
Avgitte gjenforsikringspremier	-6	-5	-30
Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	327	293	806
Premieinntekter for egen regning	5 379	6 066	17 365
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	492	495	1 948
herav inntekter fra eiendomsselskaper	478	484	1 965
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	494	1 209	5 942
Verdiendringer på investeringer	1 036	221	-1 597
Realisert gevinst og tap på investeringer	744	647	2 209
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	2 765	2 571	8 502
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	77	54	249
herav inntekter fra eiendomsselskaper	77	54	249
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	-7	-7	615
Verdiendringer på investeringer	1 653	-1 069	1 999
Realisert gevinst og tap på investeringer	505	346	1 039
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	2 229	-676	3 902
Andre forsikringsrelaterte inntekter	127	111	454
Utbetalte erstatninger brutto	-2 566	-2 526	-9 962
Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	3	2	12
Overført premiereserve med videre til andre selskaper	-2 545	-2 442	-4 170
Erstatninger for egen regning	-5 107	-4 965	-14 119
Til/fra premiereserve, brutto	-617	-41	-1 510
Endring i tilleggsavsetninger	33	187	-1 490
Endring i kursreguleringsfond	362	-193	1 836
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	-18	-3	-11
Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	-23	-29	-34
Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper	-3		2
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-265	-79	-1 208
Endring i premiereserve	-2 708	-1 400	-11 256
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-2 708	-1 400	-11 256
Overskudd på avkastningsresultatet			-501
Annen tilordning av overskudd			-259
Ufordelte overskuddsmidler	-1 586	-964	
Midler tilordnet forsikringskontraktene	-1 586	-964	-761
Forvaltningskostnader	-45	-41	-171
Salgskostnader	-64	-79	-278
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inklusive provisjoner for mottatt gjenforsikring)	-238	-229	-918
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-347	-349	-1 368
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-214	-84	-412
Resultat av teknisk regnskap	272	231	1 100

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring AS

Totalresultat forts.

(NOK mill.)	1. kvartal		Året
	2017	2016	2016
Ikke-teknisk regnskap			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	90	-201	-536
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	88	76	319
Verdiendringer på investeringer	50	49	203
Realisert gevinst og tap på investeringer	-20	201	736
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	209	125	722
Andre inntekter	6	7	24
Forvaltningskostnader	-4	-4	-15
Andre kostnader	-116	-64	-373
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-121	-68	-388
Resultat av ikke-teknisk regnskap	94	65	359
Resultat før skattekostnad	366	295	1 459
Skattekostnad	-75	-74	-205
Resultat før andre resultatkomponenter	291	221	1 254
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte			-18
Gevinst/tap kontantstrømssikring	-5	-9	-60
Skatt på andre resultatkomponenter			19
Sum resultatkomponenter som ikke senere kan reklassifiseres over resultatet	-5	-9	-58
Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet			
Sum resultatkomponenter som senere kan reklassifiseres over resultatet			
Sum andre resultatkomponenter	-5	-9	-58
Totalresultat	285	212	1 195

Storebrand Livsforsikring AS

Balanse

(NOK mill.)	31.3.2017	31.3.2016	31.12.16
Eiendeler			
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Andre immaterielle eiendeler	125	184	133
Sum immaterielle eiendeler	125	184	133
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	13 515	13 895	13 434
Utlån til amortisert kost	1	1	1
Obligasjoner til amortisert kost utlån og fordring	3 173	2 686	2 868
Bankinnskudd - amortisert kost	578	2 747	143
Aksjer og andeler til virkelig verdi	80	63	83
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	13 377	10 063	13 529
Finansielle derivater til virkelig verdi	984	1 206	932
Sum investeringer	31 708	30 662	30 989
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	727	975	419
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	10	8	9
Fordringer med konsernselskaper	64	64	66
Andre fordringer	631	2 711	410
Sum fordringer	1 432	3 757	903
Anlegg og utstyr	11	13	11
Kasse, bank	848	1 661	1 644
Eiendeler ved skatt	100	286	175
Sum andre eiendeler	959	1 961	1 830
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	47	35	14
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	47	35	14
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	34 272	36 598	33 870
Eiendeler i kundeporteføljene			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	21 362	22 714	20 884
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper	20 568	20 104	20 104
Obligasjoner holdt til forfall	15 688	15 894	15 644
Obligasjoner til amortisert kost utlån og fordring	83 183	71 746	79 378
Utlån til amortisert kost	17 548	7 634	16 628
Bankinnskudd - amortisert kost	1 590	4 060	2 133
Aksjer og andeler til virkelig verdi	10 955	9 966	10 501
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	34 726	51 569	38 444
Finansielle derivater til virkelig verdi	152	870	128
Sum investeringer i kollektivporteføljen	185 202	184 452	183 739
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser kollektivporteføljen	106	113	106
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	3 065	2 708	2 974
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper	3 065	2 974	2 974
Utlån til amortisert kost	833		100
Bankinnskudd - amortisert kost	227	181	183
Aksjer og andeler til virkelig verdi	41 536	31 439	39 626
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	22 490	20 364	21 807
Finansielle derivater til virkelig verdi	17	557	73
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	68 168	55 249	64 763
Sum eiendeler i kundeporteføljene	253 477	239 814	248 609
Sum eiendeler	287 748	276 413	282 478

Storebrand Livsforsikring AS

Balanse forts.

(NOK mill.)	31.3.2017	31.3.2016	31.12.16
Egenkapital og forpliktelser			
Aksjekapital	3 540	3 540	3 540
Overkurs	9 711	9 711	9 711
Sum innskutt egenkapital	13 251	13 251	13 251
Risikoutjevningfond	139	137	140
Annen opptjent egenkapital	11 329	10 062	11 042
Sum opptjent egenkapital	11 468	10 199	11 182
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 099	2 096	2 098
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	3 628	3 207	3 742
Fondsobligasjoner	1 503	1 503	1 504
Sum ansvarlig lånekapital mv.	7 230	6 807	7 344
Premiereserve	169 513	166 861	168 884
Tilleggsavsetninger	6 815	5 090	6 794
Kursreguleringsfond	2 321	4 713	2 684
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	2 550	2 528	2 671
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	1 586	964	
Andre tekniske avsetninger	707	685	684
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser	183 492	180 841	181 716
Premiereserve	67 853	55 293	65 144
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje	67 853	55 293	65 144
Pensjonsforpliktelser	59	196	59
Andre avsetninger for forpliktelser		-75	-75
Sum avsetninger for forpliktelser	59	121	-16
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	1 104	820	898
Finansielle derivater	1 109	148	1 047
Forpliktelser til konsernselskaper	29	1 713	199
Andre forpliktelser	1 947	6 994	1 490
Sum forpliktelser	4 190	9 675	3 634
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	206	227	224
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	206	227	224
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	287 748	276 413	282 478

Storebrand Livsforsikring AS

Oppstilling over endringer i egenkapital

(NOK mill.)	Aksjekapital ¹⁾	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Risiko-utjevningssfond	Annen egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2015	3 540	9 711	13 251	142	9 845	23 238
Resultat før andre resultatkomponenter				-5	226	221
Sum øvrige resultatkomponenter					-9	-9
Totalresultat for perioden				-5	217	212
Egenkapital 31.3.2016	3 540	9 711	13 251	137	10 062	23 450
Resultat før andre resultatkomponenter				-2	1 255	1 254
Sum øvrige resultatkomponenter					-58	-58
Totalresultat for perioden				-2	1 197	1 195
Egenkapital 31.12.2016	3 540	9 711	13 251	140	11 042	24 433
Resultat før andre resultatkomponenter				-1	292	291
Sum øvrige resultatkomponenter					-5	-5
Totalresultat for perioden				-1	287	285
Egenkapital 31.3.2017	3 540	9 711	13 251	139	11 329	24 719

¹⁾ 35 404 200 aksjer pålydende kr. 100

Noter

Storebrand Livsforsikring konsern

Note 01 | Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet for konsernet inkluderer Storebrand Livsforsikring AS med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Delårsregnskapet er avlagt i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for livsforsikringsselskaper for morselskapet og for konsernregnskapet i overensstemmelse med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap.

En beskrivelse av regnskapsprinsipper som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2016, og delårsregnskapet er avlagt i henhold til disse regnskapsprinsippene.

Det har ikke trådt i kraft nye eller endrede regnskapsstandarder i 2017 som har hatt noen vesentlig effekt for konsernregnskapet.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS - SELSKAPSREGNSKAPET

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsprinsipper som ble benyttet i årsregnskapet for 2016.

Note 02 | Estimer

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen foreta estimer, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimer og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen.

De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimaterne.

En beskrivelse av de vesentligste estimer og vurderinger der skjønn anvendes og som kan påvirke innregnede verdier og nøkkeltall fremkommer i årsregnskapet for 2016 i note 2, oppreservering langt liv for Storebrand Livsforsikring i note 3, forsikringsrisiko i note 8, verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendom i note 13 samt i delårsregnskapets note 9 om Solvens II.

Note 03 | Segmentinformasjon - resultat per virksomhetsområde

Storebrands virksomhet er delt inn i segmentene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig.

SPARING

Består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten langsiktige rentegarantier. I området inngår fondsforsikring (Unit Linked og innskuddspensjon) til privatpersoner og bedrifter i Norge og Sverige. I tillegg inngår også enkelte øvrige datterselskaper.

FORSIKRING

Forsikring har ansvaret for konsernets forsikringsrisikoprodukter. Enheten tilbyr personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

GARANTERT PENSJON

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

ØVRIG

Under kategorien øvrig rapporteres resultatet for selskapsporteføljene i Storebrand Livsforsikring og SPP og mindre datterselskaper i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår resultatet knyttet til øvrige døtre inkl. BenCo som via Nordben og Euroben tilbyr pensjonsprodukter til multinasjonale bedrifter.

AVSTEMMING MOT OFFISIELT RESULTATREGNSKAP

Resultatene i segmentene avstemmes mot konsernresultat før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler. I konsernets resultatoppstilling inngår brutto inntekter og brutto kostnader knyttet til både forsikringskunder og eier. I tillegg inngår spareelementer i premieinntekter og i forsikringsmessige kostnader. De ulike segmentene følges imidlertid i større grad opp ved oppfølging av netto fortjenestemarginer, herunder oppfølging av risiko- og administrasjonsresultat. Resultatlinjer som benyttes i segmentrapporteringen vil dermed ikke være identiske med resultatlinjene i konsernresultatregnskapet.

RESULTAT PER VIRKSOMHETSOMRÅDE

(NOK mill.)	1. kvartal		Hele året
	2017	2016	2016
Sparing	115	111	418
Forsikring	126	71	429
Garantert pensjon	201	15	870
Øvrig	78	99	377
Resultat før amortisering	521	297	2 093
Amortisering immaterielle eiendeler	-95	-103	-396
Resultat før skatt	425	193	1 697

SEGMENTOPPLYSNINGER 1. KVARTAL

(NOK mill.)	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Fee og administrasjonsinntekter	369	355			358	404
Forsikringsresultat			191	147		
- Forsikringspremie for egen regning			673	687		
- Erstatninger for egen regning			-482	-540		
Administrasjonskostnader	-253	-242	-117	-107	-221	-271
Driftsresultat	116	113	74	40	137	132
Finansposter og risikoresultat liv og pensjon	-1	-2	53	31	64	-117
- Risikoresultat liv og pensjon	-1	-2			34	4
- Finansresultat			53	31		
- Netto overskuddsdeling					30	-122
Resultat før amortisering	115	111	126	71	201	15
Amortisering immaterielle eiendeler						
Resultat før skatt	115	111	126	71	201	15

(NOK mill.)	Øvrig		Storebrand Livsforsikring konsern	
	2017	2016	2017	2016
Fee og administrasjonsinntekter	16	22	743	781
Forsikringsresultat			191	147
- Forsikringspremie for egen regning			673	687
- Erstatninger for egen regning			-482	-540
Administrasjonskostnader	-13	-14	-604	-634
Driftsresultat	3	8	329	294
Finansposter og risikoresultat liv og pensjon	75	91	191	2
- Risikoresultat liv og pensjon	2	22	35	24
- Finansresultat	73	69	126	100
- Netto overskuddsdeling			30	-122
Resultat før amortisering	78	99	521	297
Amortisering immaterielle eiendeler			-95	-103
Resultat før skatt	78	99	425	193

Note 04 | Finansiell markedsrisiko og forsikringsrisiko

Risiko er beskrevet i årsregnskapet for 2016 i note 8 (Forsikringsrisiko), note 9 (Finansiell markedsrisiko), note 10 (Likviditetsrisiko), note 11 (Kreditrisiko) og note 12 (Risikokonsentrasjoner).

Markedsrisiko er endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet. Omfatter også risiko for at verdien av forsikringsforpliktelsen utvikler seg ulikt fra eiendelene.

De vesentligste markedsrisikoene for Storebrand er aksjemarkedsrisiko, kreditrisiko, eiendomsrisiko, renterisiko og valutarisiko. For livselskapene er de finansielle eiendelene plassert i en rekke delporteføljer. Markedsrisikoen påvirker Storebrands inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene. Det er tre hovedtyper av delporteføljer, selskapsporteføljer, kundeporteføljer uten garanti og garanterte kundeporteføljer.

Markedsrisikoen i selskapsporteføljene og datterselskaper som ikke er livselskaper eller inngår i kundeporteføljer påvirker Storebrands resultat fullt ut.

Markedsrisikoen i kundeporteføljer uten garanti er tatt for kunders regning og risiko, slik Storebrand ikke treffes direkte av verdiendringer. Men verdiendringer påvirker Storebrands resultater indirekte. Inntektene er i stor grad basert på reservestørrelse, mens kostnadene i større grad er faste. Lavere finansmarkedsavkastning enn forventet vil derfor få en negativ effekt på Storebrands inntekt og resultat.

For garanterte kundeporteføljer vil nettorisikoen for Storebrand være lavere enn brutto markedsrisiko. Graden av risikodemping avhenger av flere forhold. De viktigste er størrelse og fleksibilitet av kundebuffer og nivå og varighet på avkastningsgarantien. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er høy nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning dekkes ved å bruke kundebuffer i form av risikokapital som er bygd opp av tidligere års overskudd. Risikokapitalen består i hovedsak av kursreserver, tilleggsavsetninger og villkorad återbäring. Selskapet er ansvarlig for eventuelt udekket beløp. For garanterte kundeporteføljer påvirkes risikoen av endringer i rentenivået. Fallende rente er positivt for investeringsavkastningen på kort sikt som følge av kursstigning på obligasjoner, men det er negativt på lang sikt fordi det reduserer sannsynligheten for å få en avkastning høyere enn garanti.

Globale aksjemarkeder har vært sterke i første kvartal. Verdensindeksen steg 5 prosent, mens det norske aksjemarkedet steg 1 %. Rentenivået steg noe i begynnelsen av året, men har siden falt tilbake igjen. Både norsk og svensk 10-års swap går ut av første kvartal på omtrent samme nivå som ved årsskiftet. Som følge av at størstedelen av renteinvesteringene i de norske kundeporteføljene er til amortisert kost, har renteendringer begrenset effekt for forventet avkastning på kort sikt. Men med dagens rentenivå gir nye obligasjonsinvesteringer en lavere avkastning enn gjennomsnittlig rentegaranti. Norske kroner er lite endret i første kvartal, både mot amerikanske dollar og euro. Høy grad av valutasingning i porteføljene gjør at valutasingningene har beskjeden effekt på resultater og risiko.

Det er små endringer i investeringsallokering i første kvartal.

Garanterte porteføljer i Norge ga en avkastning som var bedre enn gjennomsnittlig påløpt garanti i første kvartal. Basert på gjeldende strategi vil avkastning utover garanti i Norge i hovedsak bli brukt til oppreservering eller til tilleggsavsetninger, og avkastningen har derfor liten effekt for resultatet. Kursreguleringsfondet er noe redusert i første kvartal, mens tilleggsavsetninger er noe økt. Oververdier til amortisert kost er lite endret. Garanterte porteføljer i Sverige ga en avkastning som var noe høyere enn verdiøkningen av forsikringsforpliktelsen. Dette har gitt positivt finansresultat og noe økning i buffer (villkorad återbäring) i første kvartal.

Forsikringsrisiko er risiko for større utbetalinger enn antatt og/eller ugunstig endring i verdien av en forsikringsforpliktelse som følge av at faktisk utvikling avviker fra det som ble forutsatt ved beregning av premier eller avsetninger. Størstedelen av forsikringsrisikoen for konsernet er knyttet til livsforsikring. Langt liv er den største risikoen fordi økt livslengde medfører at garanterte ytelser må utbetales over en lenger periode. Det er også risiko knyttet til uførhet og dødsfall. Forsikringsrisikoen er lite endret i løpet av året.

Note
05

Likviditetsrisiko

SPESIFIKASJON ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(NOK mill.)	Nominell verdi	Valuta	Rente	Forfall/call	Balanseført verdi
Utsteder					
Fondsobligasjoner					
Storebrand Livsforsikring AS	1 500	NOK	Flytende	2 018	1 503
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	1 000	NOK	Flytende	2 020	1 000
Storebrand Livsforsikring AS	1 100	NOK	Flytende	2 024	1 099
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	300	EUR	Fast	2 023	2 902
Storebrand Livsforsikring AS	750	SEK	Flytende	2 021	726
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.3.17					7 230
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.12.16					7 344

Note
06

Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer

Konsernet kategoriserer finansielle instrumenter på tre forskjellige nivåer. Kriterier for kategorisering samt prosesser knyttet til verdsettelse er nærmere beskrevet i note 13 i årsregnskapet for 2015.

Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

VIRKELIG VERDI FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL AMORTISERT KOST

(NOK mill.)	Virkelig verdi 31.3.17	Virkelig verdi 31.12.16	Balansført verdi 31.3.17	Balansført verdi 31.12.16
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder - bedrift	6 588	6 997	6 601	7 004
Utlån til kunder - person	11 779	9 724	11 780	9 724
Obligasjoner holdt til forfall	17 659	17 537	15 688	15 644
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	93 202	89 144	86 354	82 246
Finansielle forpliktelser				
Ansvarlig lånekapital	7 639	7 443	7 230	7 344

VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOMMER TIL VIRKELIG VERDI STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum 31.3.17	Sum 31.12.16
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger		
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	19 738	624	842	21 204	21 935
- Andeler	256	107 395	7 984	115 635	107 584
Sum aksjer og andeler	19 995	108 018	8 825	136 839	
Sum aksjer og andeler 31.12.2016					129 518
Utlån ¹⁾			2 462	2 462	2 346
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	24 263	23 491		47 754	46 095
- Selskapsobligasjoner	44	31 439	211	31 695	31 632
- Strukturerte papirer		57		57	29
- Verdipapiriserte obligasjoner		27 068		27 068	29 145
- Obligasjonsfond	740	54 368		55 108	57 604
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	25 048	136 423	211	161 682	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2016					164 506
Derivater:					
- Rentederivater		3 035		3 035	3 225
- Valutaderivater		-930		-930	-657
Sum derivater		2 106		2 106	
- herav derivater med positiv markedsverdi		4 073		4 073	
- herav derivater med negativ markedsverdi		-1 967		-1 967	
Sum derivater 31.12.2016		1 232			2 568
Eiendommer:					
- Investeringseiendommer			24 775	24 775	24 161
- Eierbenyttet eiendom			2 882	2 882	2 863
Sum eiendommer			27 658	27 658	
Sum eiendommer 31.12.2016			27 024		27 024

¹⁾ Omfatter utlån til kunder klassifisert til virkelig verdi over resultatet

Det er ingen vesentlige bevegelser mellom nivå 1 og nivå 2 i 1. kvartal 2017.

BEVEGELSE NIVÅ 3

(NOK mill.)	Aksjer	Andeler	Utlån til kunder	Selskaps- obligasjoner	Investerings- eiendommer	Eierbenyttet eiendom
Balanse per 1.1.	1 052	8 050	2 346	249	24 163	2 863
Netto gevinster/tap	-18	167	-10	-3 165	106	-2
Tilgang/kjøp	-185	53	267	3 164	157	2
Salg/forfalt/oppgjør	-14	-323	-177	-39	-8	
Omregningsdifferanse utenlandsk valuta	7	36	36	3	74	19
Annet *)					293	-10
Balanse per 31.03.17	842	7 984	2 462	211	24 785	2 873

Storebrand Livsforsikring har per 31.3.17 investert 1 994 millioner kroner i Storebrand Eiendomsfond Norge KS. Investeringen er klassifisert som Investering i tilknyttet selskap i konsernregnskapet. Storebrand Eiendomsfond Norge KS investerer utelukkende i eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

SENSITIVITETSVURDERING

Sensitivitetsvurdering av investeringer på nivå 3 er beskrevet i note 13 i årsregnskapet for 2016. Det er ingen vesentlige endringer i sensitivitet i 1. kvartal 2017.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum 31.3.2017	Sum 31.12.2016
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger		
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	17 003	181	590	17 773	17 879
- Andeler		29 186	5 612	34 798	32 330
Sum aksjer og andeler	17 003	29 367	6 202	52 571	
Sum aksjer og andeler 31.12.2016					50 210
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	11 795			11 795	11 512
- Selskapsobligasjoner		9 507	51	9 558	10 457
- Verdipapiriserte oblligasjoner		5 772		5 772	5 907
- Obligasjonsfond		43 468		43 468	45 905
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	11 795	58 747	51	70 593	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2016	13 215	64 356	77		73 780
Derivater:					
- Rentederivater		950		950	803
- Valutaderivater		-907		-907	-716
Sum derivater		43		43	
- herav derivater med positiv markedsverdi		1 153		1 153	
- herav derivater med negativ markedsverdi		-1 109		-1 109	
Sum derivater 31.12.2016		86			86

BEVEGELSE NIVÅ 3

(NOK mill.)	Aksjer	Fondsandeler	Finans- og foretaksobligasjoner
Balanse per 1.1.	621	5 683	51
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter	-18	141	-3 164
Tilgang/kjøp		35	3 164
Salg/forfalt/oppgjør	-14	-247	
Balanse per 31.3.2017	590	5 612	51

Note 07

Skatt

Skattekostnaden er estimert basert på en forventet effektiv skattesats per juridisk enhet for året 2017. Det vil være usikkerhet knyttet til estimatene.

Den effektive skattesatsen påvirkes av at konsernet driver virksomhet i land med ulik skattesats fra Norge, og varierer fra kvartal til kvartal avhengig av de enkelte juridiske enhetenes bidrag til konsernresultatet.

Note 08

Betingede forpliktelser

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	31.3.17	31.12.16	31.3.17	31.12.16
Ikke innkalt restforpliktelser vedrørende limited partnership	4 199	2 971	3 506	2 249
Sum betingede forpliktelser	4 199	2 971	3 506	2 249

Selskapene i Storebrand driver en omfattende virksomhet i Norge og utlandet og kan bli part i rettsvister.

Note 09

Solvens II

Storebrand Livsforsikring er et forsikringsselskap regulert etter Solvens II.

Solvens II trådte i kraft 1. januar 2016. I henhold til Solvens II regelverket vil første fulle Solvens II årsrapport for 2016 rapporteres til finansmarkedet i 1. halvår 2017.

Beregningene nedenfor er for Storebrand Livsforsikring AS, da Storebrand Livsforsikring Konsern ikke lenger har krav om å rapportere solvensmargin. Kravet på konsolidert nivå gjelder kun Storebrand Konsern.

Solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet beregnes etter standardmetoden i henhold til Solvens II-forskriften § 8 og § 22 og inkluderer effekten av overgangsordning for aksjer i henhold til Solvens II-forskriften § 58.

Modellene som ligger til grunn for beregningen av kapitalkrav og solvenskapital bygger på en rekke krav og forutsetninger som dels er gitt i regelverket og dels er fortolket av Storebrand på basis av regelverket. De viktigste forutsetningene og estimatene i beregningen knytter seg til risikoreduserende evne av utsatt skatt, fremtidige marginer og reserveutvikling, samt verdien av kundenes garantier og opsjoner. Forutsetninger og estimater evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Det kan komme endringer i regelverk, metoder og tolkninger som kan påvirke Solvens II-marginen fremover.

Solvenskapitalen fremkommer i all hovedsak som netto eiendeler i Solvens II balansen tillagt tellende ansvarlige lån og fratrukket egne aksjer og ikke-tellende minoritetsinteresser. Solvenskapitalen er dermed vesentlig forskjellig fra bokført egenkapital i regnskapet. Forsikringstekniske avsetninger er beregnet i henhold til standardmetoden og inkludert effekten av overgangsordningen i henhold til Solvens II-forskriften § 56 (1) – (6). Overgangsordningen innebærer at økningen i verdien av forsikringstekniske avsetningene innføres gradvis over en periode på 16 år. Sammensetningen av solvenskapitalen fremkommer av tabellen nedenfor.

Solvenskapitalen inndeles i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-forskriften § 6. Gruppe 1 kapitalen består av innskutt egenkapital og avstemmingsreserve¹. I tillegg inngår evigvarende ansvarlige lån (fondsobligasjoner) med opptil 20 prosent av Gruppe 1 kapital.

Øvrige ansvarlige lån (tidsbegrenset) og risikoutjevningfond kategoriseres som Gruppe 2 kapital. Gruppe 2 kapital kan dekke inntil 50 prosent av solvenskapitalkravet og inntil 20 % av minimumskapitalkravet. Tellende minoritetsinteresser og utsatt skattefordel er kategorisert som Gruppe 3 kapital. Gruppe 3 kapital kan dekke inntil 15 prosent av solvenskapitalkravet. Gruppe 3 kapital kan ikke benyttes til å dekke minimumskapitalkravet.

Ansvarlige lån utstedt før 17.1.2015 omfattes av en overgangsordning som varer til 2026 og i denne perioden vil disse kvalifiserer som Gruppe 1 kapital til tross for at de ikke fullt ut oppfyller krav til tellende kapital i Solvens II regelverket.

SOLVENSKAPITAL

(NOK mill.)	31.3.17				31.12.16	
	Totalt	Gruppe 1 ubegrenset	Gruppe 1 begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt
Aksjekapital	3 540	3 540				3 540
Overkurs	9 711	9 711				9 711
Avstemmingsreserve	19 691	19 691				183 723
Herav effekt av overgangsordningen	2 880	2 880				3 073
Ansvarlige lån	7 298		2 614	4 684		7 198
Risikoutjevningfondet	139			139		140
Total solvenskapital	40 379	32 942	2 614	4 823		38 962
Total solvenskapital tilgjengelig til å dekke minstekapitalkravet	36 873	32 942	2 614	1 318		35 529

Kapitalkravet i Solvens II fremkommer som summen av endringer i solvenskapital beregnet under ulike type stress, fratrukket diversifisering. Den største delen av kapitalkravet fremkommer fra finansmarkedsstress, særlig knyttet til endringer i rentenivå, fall i aksjemarkedet samt økte kredittspreader. I tillegg kommer forsikringsrisiko, hvorav det viktigste kapitalkravet kommer fra stress knyttet til fraflytting av eksisterende kunder innen innskuddspensjon. Solvenskapitalkravet fremkommer av tabellen til høyre.

¹ Opptjent overskudd som inngår som egenkapital i finansregnskapet, skal i solvensbalansen erstattes av avstemmingsreserven. Avstemmingsreserven inneholder også opptjent overskudd, men basert på verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i solvensbalansen. Avstemmingsreserven vil også inkludere nåverdien av framtidig overskudd. Verdien av framtidig overskudd medregnes implisitt som en konsekvens av verddivurderingen av forsikringsforpliktelsen

SOLVENSKAPITALKRAV OG -MARGIN

(NOK mill.)	31.3.17	31.12.16
Marked	21 027	21 791
Motpart	452	423
Liv	5 451	5 180
Helse	528	524
Operasjonell	967	953
Diversifisering	-4 161	-4 012
Tapsabsorberende skatteeffekt	-5 073	-5 401
Totalt solvenskapitalkrav	19 191	19 457
Solvensmargin etter overgangsregel	210,4 %	200,2 %
Minimumskapitalkrav	6 589	6 651
Minimumsmargin	559,6 %	534,2 %

Note 10 | Opplysninger om nærstående parter

Storebrand har transaksjoner med nærstående parter som gjøres som en del av de normale forretninger. Disse transaksjoner gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærstående fremgår av note 24 og 45 i årsrapporten for 2016.

Storebrand Livsforsikring har ved utgangen av 1. kvartal utover normale forretningsmessige transaksjoner ikke hatt noen betydelige transaksjoner med nærstående parter foruten at Storebrand Livsforsikring AS har overtatt boliglån fra søsterselskapet Storebrand Bank ASA. Boliglånene er overdratt til markedsmessige betingelser. Porteføljen av lån som er overdratt per 1. kvartal 2017 utgjorde totalt 3,1 milliarder kroner.

Finansiell kalender 2017

27. april	Resultat 1. kvartal 2017
13. juli	Resultat 2. kvartal 2017
25. oktober	Resultat 3. kvartal 2017
Februar 2018	Resultat 4. kvartal 2017

Investor Relations kontakter

Kjetil Ramberg Krøkje	Head of IR	kjetil.r.krokje@storebrand.no	+47 9341 2155
Sigbjørn Birkeland	Finance Director	sigbjorn.birkeland@storebrand.no	+47 9348 0893
Lars Løddesøl	CFO	lars.loddesol@storebrand.no	+47 2231 5624

Storebrand Livsforsikring AS
Professor Kohts vei 9
Postboks 500, 1327 Lysaker
Telefon 08880

storebrand.no